

UNIVERSITATEA TEHNICĂ „GHEORGHE ASACHI” DIN IAȘI

Comisia de etică și deontologie profesională universitară

CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ UNIVERSITARĂ COD TUIASI.COD.01

ELABORAT	VERIFICAT	AVIZAT	AVIZAT	APROBAT	EDIȚIA	REVIZIA
Comisia de etică și deontologie profesională universitară	Senatul Comisia pentru Cartă, etică, regulamente și incompatibilități	Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității	Consiliul de administrație	Senatul		
Prof.dr.ing. Cătălin DUMITRAȘ	Prof.dr.ing. Gelu BARBU	Prof.dr.ing. Constantin SĂRMĂȘANU - CHIHAI	Prof.dr.ing. Ion GIURMA	Prof.dhc.dr.ing. Anghel STANCIU	3	0
Ianuarie 2016	Ianuarie 2016	Ianuarie 2016	19 ianuarie 2016	21 ianuarie 2016		

INDICATORUL APROBĂRILOR ȘI AL REVIZIILOR

Nr. crt.	Revizia / Data aplicării	Numărul capitolului și al paginilor revizuite	Conținutul modificării	Nume și prenume				
				Elaborat	Verificat	Avizat	Avizat	Aprobat
1	R0 / 15.02.2006	Procedura completă	Elaborare Ediția 1	Prorectoratul Didactic ing. Delia TODEREAN	Prorectoratul Didactic Prorector prof.univ.dr.ing. Mihail VOICU, m.c. al Acad.Rom.	Consiliul Academic Președinte prof.univ.dr.ing. Mihail VOICU, m.c.al Acad.Române	-	Senatul Rector, prof.univ.dr.ing. Nicolae BADEA
2	R0 / 23.07.2011	Procedura completă	Elaborare Ediția 2	CEAC/ DEAC prof.univ.dr.ing. Mihail VOICU, m.c. al Acad.Rom. ing. Delia TODEREAN	CEAC prof.univ.dr.ing. Mihail VOICU, m.c. al Acad.Rom.	CEAC prof.univ.dr.ing. Mihail VOICU, m.c.al Acad.Române	-	Senatul Rector, prof.univ.dr.ing. Ion GIURMA
3	E3 21.01.2016	Procedura completă	Elaborare Ediția 3	Comisia de etică și deontologie profesională universitară Prof.dr.ing. Cătălin DUMITRAȘ	Senatul Comisia pentru Cartă, etică, regulamente și incompatibilități Prof.dr.ing. Gelu BARBU	CEAC Prof.dr.ing. Constantin SĂRMĂȘANU - CHIHAI	Consiliul de Administrație Prof.dr.ing. Ion GIURMA	Senatul Prof.dhc.dr.ing. Anghel STANCIU

CUPRINS

I. Principii etice	4
I.1. Principii generale	4
I.2. Principii în cercetarea științifică	5
II. Definiții	7
III. Valori și principii	10
III.1. Principii etice ale comunității universitare	10
III.2. Libertatea academică	10
III.3. Autonomia personală	11
III.4. Dreptatea și echitatea	12
III.4.1. Principiul nediscriminării și egalității de șanse	12
III.4.2. Principiul eliminării conflictelor de interese, incompatibilităților și corupției	12
III.5. Meritul	15
III.6. Profesionalismul	16
III.7. Onestitatea academică și corectitudinea intelectuală	16
III.7.1. Principiul eliminării fraudelor intelectuale/ plagiatului	17
III.8. Transparența	18
III.9. Responsabilitatea personală, profesională și socială	18
III.10. Respectul și toleranța	19
III.11. Bunăvoința și grija	19
IV. Relații specifice și comportamente	19
IV.1. Cadre didactice	19
IV.1.1. Tipuri de comportament inacceptabil în relația cadru didactic - student	20
IV.1.2. Tipuri de comportament în relațiile colegiale ale cadrelor didactice	20
IV.1.3. Comportamentul cadrelor didactice în cadrul comunității sociale	20
IV.2. Studenți și alți beneficiari ai procesului didactic	20
V. Responsabilități	21
VI. Organizarea și atribuțiile comisiei de etică universitară	21
VII. Sancțiuni referitoare la încălcarea eticii universitare și a bunei conduite în cercetare	22

Prezentul Cod de etică și deontologie profesională universitară se adoptă în conformitate cu prevederile Legii nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare și Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

I. PRINCIPII ETICE

I.1. PRINCIPII GENERALE

1. Codul de etică și deontologie profesională universitară al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași face parte din Carta universitară (Anexa 4 la Carta universitară) și reglementează și promovează valori morale cum sunt: libertatea academică, proprietatea intelectuală, integritatea morală și profesională, responsabilitatea, autonomia personală, dreptatea și echitatea, meritul, profesionalismul, onestitatea și corectitudinea intelectuală, transparența, respectul și toleranța, bunăvoința și grija.
2. Codul de etică și deontologie profesională universitară al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași are rolul de a preciza principiile, responsabilitățile și procedurile astfel încât cercetarea științifică, transferul tehnologic și inovarea în Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași să se desfășoare în conformitate cu exigențele Spațiului European al Cunoașterii și cu principiile etice acceptate de comunitatea științifică internațională.
3. Codul de etică și deontologie profesională universitară al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași reglementează buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare din unitățile de cercetare - dezvoltare din cadrul Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași și se aplică tuturor persoanelor care desfășoară activități de cercetare, dezvoltare tehnologică, inovare – CDI (cadre didactice, cercetători, studenți, masteranzi, doctoranzi).
4. Principiile eticii și deontologiei profesionale universitare asumate de Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași sunt următoarele:
 - a) asigurarea libertății individuale și libertății academice;
 - b) respectarea adevărului, a demnității individuale și/sau de grup, fără afectarea imaginii universității și comunității universitare;
 - c) empatia, parteneriatul pedagogic și pedagogia întraajutorării;
 - d) autonomia individuală și/sau organizațională în desfășurarea cercetării științifice, în activitatea și inovarea didactică și în utilizarea rezultatelor cercetării științifice;
 - e) dreptul de proprietate intelectuală individuală și/sau instituțională în conexiune cu răspunderea publică pentru orice prejudicii determinate de exercitarea ilegală și imorală a acestui drept;
 - f) eliminarea conflictelor de interese și situațiilor de incompatibilitate conform reglementărilor legale și etice în domeniu;
 - g) transparența decizională și asumarea răspunderii publice pentru deciziile strategice;
 - h) independența instituțională față de orice politică partizană;
 - i) răspunderea autorilor lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat, precum și a îndrumătorilor acestora, pentru denaturarea intenționată a conținutului științific al acestor lucrări;
 - j) răspunderea autorilor lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat, precum și a îndrumătorilor acestora, pentru texte plagiate și/sau comercializate celor interesați în elaborarea acestor lucrări;
 - k) răspunderea autorilor de lucrări științifice și/ sau didactice pentru calitatea științifică, exactitatea datelor și originalitatea conținuturilor, în condițiile legii;
 - l) sancționarea plagiatului;

- m) respectarea adevărului în documentațiile de participare la competițiile pentru obținerea de finanțări naționale/ internaționale;
 - n) respectarea adevărului în întocmirea documentelor de participare la concursuri de ocupare a posturilor didactice/ de cercetare;
 - o) libertatea publicității contribuției personale în activitatea științifică și în activitatea didactică;
 - p) transparența evaluărilor;
 - q) încurajarea tinerilor în dezvoltarea activității didactice și activității științifice;
 - r) egalitatea de șanse;
 - s) stimularea creativității și recunoașterea adecvată a activităților performante;
 - t) inserția eficientă a absolvenților pe piața muncii.
5. Respectarea prevederilor Codului de etică și deontologie profesională universitară al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași este obligatorie pentru toate persoanele care aparțin comunității universitare sau au relații cu Universitatea “Gheorghe Asachi” din Iași: studenți și cursanți (la toate formele de studiu, inclusiv doctoranzii), membri ai corpului administrativ, ai corpului de conducere, cadre didactice titulare sau asociate, parteneri instituționali.
 6. Membrii comunității universitare sunt obligați să respecte Carta universitară, regulamentele anexate, legislația în domeniul învățământului, Codul muncii și toate celelalte dispoziții care reglementează activitatea educativ - profesională și de cercetare științifică.
 7. Drepturile membrilor comunității universitare se bazează pe relația reciprocă dintre competența profesională, libertatea academică și funcțiunile principale ale universității.
 8. Codul de etică și deontologie profesională universitară și aplicarea sa nu exclud și nu înlocuiesc drepturile și obligațiile legale care revin membrilor universității.

I.2. PRINCIPII ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

9. Progresul cunoașterii este bazat pe libertatea cercetării științifice. Această libertate este îngrădită doar de:
 - a) respectarea dreptului la viață;
 - b) respectarea libertății individuale;
 - c) respectarea demnității și a drepturilor omului;
 - d) protecția ființei umane, a animalelor și a mediului;
 - e) respectarea libertății de expresie;
 - f) respectarea siguranței produselor alimentare;
 - g) respectarea securității sistemului de informatizare a datelor.
10. Libertatea cercetării științifice se asigură prin:
 - a) accesul liber la sursele de informare;
 - b) schimbul liber de idei;
 - c) neamestecul factorului politic în activitățile de cercetare – dezvoltare și inovare;
 - d) necenzurarea produselor științifice.
11. (1) Cinstea cercetătorului față de propria persoană și față de ceilalți cercetători constituie un principiu etic de bază pentru buna conduită în cercetarea științifică. Necinstea poate conduce la o imagine nepotrivită a științei și poate altera încrederea reciprocă a cercetătorilor.
- (2) Onestitatea cercetătorului științific asigură respectarea contribuțiilor predecesorilor, concurenților și partenerilor și conduce la diminuarea numărului de erori și exagerări.

(3) Îndoiala asupra propriilor rezultate poate conduce la eliminarea erorilor.

(4) Responsabilitatea asupra apariției necinstei în cercetarea științifică revine deopotrivă cercetătorului și unității sau instituției de cercetare-dezvoltare.

(5) Universitățile au un rol major în prevenirea necinstei și în instruirea viitorilor cercetători privind buna conduită în cercetarea științifică.

12. (1) Cooperarea și colegialitatea în grupurile de cercetare științifică reprezintă o protecție față de erorile științifice și față de fraudă, asigurând transparența rezultatelor și conducând la creșterea valorii produselor științifice.

(2) Cooperarea trebuie să permită schimbul de idei, criticile reciproce, verificarea reciprocă a rezultatelor etc.

13. Respectul față de proprietatea intelectuală, față de probitatea intelectuală și față de comercializarea produsului rezultat din activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare evită cazurile de fraudă sau plagiat.

14. (1) Originalitatea și calitatea produselor științifice trebuie să primeze asupra cantității la evaluarea rezultatelor cercetării științifice.

(2) Criteriile cantitative de evaluare a rezultatelor cercetării științifice trebuie corelate cu cele care privesc originalitatea și eficiența procesului cunoașterii.

15. (1) Datele primare care au condus la finalizarea/ comercializarea produsului științific și de dezvoltare tehnologică trebuie păstrate, în condiții de siguranță, pe toată durata stabilită de unitatea sau instituția de cercetare - dezvoltare, în conformitate cu reglementările în domeniu existente la data respectivă.

(2) Datele primare trebuie să permită reproductibilitatea produsului științific și în alte grupuri de cercetare.

16. Datele contradictorii, diferențele de concepție experimentală sau de practică, diferențele de interpretare, erorile statistice, erorile cauzate de limitele cunoașterii științifice la un moment dat, conceptele diferite de gândire, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării – dezvoltării și nu constituie abateri de la buna conduită în cercetare.

17. Cercetarea științifică nu trebuie să conducă la pagube sociale sau individuale în mod voit. Acest principiu este de mare importanță indiferent de sursa de finanțare.

18. Finanțarea cercetării din fonduri publice sau private trebuie făcută, cu transparență, pe baza unor criterii acceptate de comunitatea științifică și care sunt în concordanță cu strategia națională a cercetării științifice.

19. Evidențierea conflictelor de interese constituie un mecanism de diminuare a influențelor nedorite asupra evaluării cercetătorilor științifici și a rezultatelor cercetării. În acest fel se elimină subiectivismul evaluatorilor care, de regulă, aparțin aceluiași domeniu de cercetare.

20. Presiunea exercitată negativ asupra cercetătorilor pentru creșterea numărului de produse științifice este de neacceptat.

21. Sabotajul în cercetarea științifică este de neacceptat și se pedepsește conform legilor în vigoare.

22. (1) Buna conduită în cercetarea științifică se ghidează după principale standarde științifice generale, care exclud:

- a) ascunderea sau înlăturarea rezultatelor nedorite;
- b) confecționarea de rezultate;
- c) înlocuirea rezultatelor cu date fictive;

- d) interpretarea deliberat distorsionată a rezultatelor și deformarea concluziilor;
- e) plagierea rezultatelor sau a publicațiilor;
- f) prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor cercetători;
- g) atribuirea incorectă a calității de autor al unei lucrări;
- h) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțări;
- i) nedezvăluirea conflictelor de interese;
- j) deturnarea fondurilor de cercetare;
- k) omiterea înregistrării și/sau stocării rezultatelor, precum și înregistrarea și/ sau stocarea eronată a rezultatelor;
- l) lipsa de informare a echipei de cercetare, înaintea începerii activității la un proiect de cercetare, cu privire la: drepturi salariale, răspunderi, co-autorat, drepturi asupra rezultatelor cercetărilor, surse de finanțare și asocieri;
- m) lipsa de obiectivitate în evaluări și nerespectarea condițiilor de confidențialitate ale rapoartelor de evaluare, rapoartelor de cercetare etc.;
- n) publicarea sau finanțarea repetată a acelorași rezultate ca elemente de noutate științifică, fără a se menționa sursa inițială și/ sau cu adăugiri nesemnificative;
- o) nerecunoașterea metodologiilor și a rezultatelor altor cercetători ca sursă de informare;
- p) nerecunoașterea erorilor proprii;
- q) difuzarea rezultatelor proprii într-o manieră iresponsabilă, cu exagerări și repetări;
- r) nerespectarea clauzelor granturilor, contractelor, protocoalelor etc.;
- s) împiedicarea unor cercetători în activitatea lor sau favorizarea altora.

II. DEFINIȚII

În sensul prezentului cod, termenii de bază sunt definiți astfel:

- (a) **Acțiune ostilă** – mijlocirea oricărei acțiuni efectuate pentru a acoperi instituția sau membrii ei de efectele negative asupra statutului unității sau instituției de cercetare-dezvoltare. Ea se referă la angajări, acordarea de grade profesionale, promovări, obținerea de granturi sau contracte, cooperări etc.
- (b) **Sesizare** – înștiințarea comisiei despre un caz care trebuie luat în cercetare cu privire la aspectele de cercetare științifică.
- (c) **Ancheta** – etapa inițială a cercetărilor asupra sesizării depuse. Ancheta are rolul de a verifica dacă sesizarea are o bază reală sau nu și este realizată de un număr mic de persoane.
- (d) **Arbitrarea** – rezolvarea unei dispute asupra fraudei în cercetarea științifică de către un arbitru. Decizia arbitrului trebuie respectată în toată unitatea sau instituția de cercetare-dezvoltare.
- (e) **Arbitru** – persoană juridică sau fizică, cu calificare corespunzătoare, care trebuie să analizeze și să decidă asupra gradului de culpabilitate al persoanei acuzate de abatere de la buna conduită în cercetarea științifică.
- (f) **Autoplagiatul** - expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale aceluiași sau acelorași autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.
- (g) **Buna practică** – respectarea ansamblului de acte normative care reglementează buna conduită în cercetarea științifică.
- (h) **Conflict de interese** – Conflictul de interese reprezintă o situație, concretă sau

aparentă, în care un membru al comunității universitare sau al personalului administrativ ori o societate, la care acesta este asociat sau acționar, are interese personale ori patrimoniale contrare sau neloiale universității, exercitate astfel încât să influențeze negativ realizarea obiectivă a atribuțiilor funcției ocupate sau să afecteze votul în cadrul organelor colegiale de conducere.

- (i) **Comunitate științifică** – grup de cercetători științifici ai unităților sau instituțiilor de cercetare - dezvoltare. În sens larg, totalitatea cercetătorilor științifici dintr-o țară, dintr-o zonă a lumii sau din întreaga lume.
- (j) **Coautor al unei publicații** - orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice.
- (k) **Confecționarea de rezultate sau date** - raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare.
- (l) **Confidențialitate** – păstrarea secretului asupra cercetării științifice aflată în desfășurare, recent finalizate sau nepublicate asupra persoanei acuzată de fraudă și asupra persoanei care face o alegație.
- (m) **Eroare** – greșeala neintenționată, datorată insuficienței informării, insuficienței practici profesionale, neglijenței profesionale sau entuziasmului științific exagerat; depistarea erorii impune autorului ei obligația de a o denunța public; în cazul lucrărilor publicate, recunoașterea erorii trebuie făcută în aceeași, revistă, jurnal etc. în care aceasta a apărut.
- (n) **Evaluare** – aprecierea rezultatelor cercetării științifice prin folosirea unor criterii calitative și cantitative, cum ar fi prestigiul revistei, jurnalului etc., numărul de citări, impactul asupra societății, comunității științifice sau asupra mediului ambiant etc.
- (o) **Falsificarea de rezultate sau date** - raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite; manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor; alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite fără a raporta alterările efectuate.
- (p) **Frauda** – acțiunea deliberată de confecționare, falsificare, plagiere, înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice, sau alte procedee care se abat mult de la practicile acceptate de comunitatea științifică și care au ca scop obținerea unui prestigiu științific, a unor finanțări, a conducerii de proiecte sau a acceptării rapoartelor de cercetare etc.
- (q) **Incompatibilitate** - situația în care se află o persoană juridică sau fizică care are un interes personal și/sau de grup ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea judecăților și acțiunilor sale în luarea deciziilor, întocmirea actelor și îndeplinirea atribuțiilor în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităților didactice, de cercetare – dezvoltare, administrative, precum și în obținerea și încheierea de contracte (comerciale, de cercetare etc.); interesul personal reprezintă orice avantaj, material sau de altă natură, urmărit sau obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru soțul/ soția, rude ori afini până la gradul al treilea, de către o persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, o funcție de conducere, gestionare, control, prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor și informațiilor la care are acces, în temeiul exercitării acesteia.
- (r) **Integritate** – calitatea cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare și a asociațiilor cu preocupări în domeniul cercetării și/ sau valorificării rezultatelor științifice pentru respectarea demnității umane, a valorilor intrinseci ale științei, respectul față de organisme vii și mediul înconjurător.
- (s) **Investigație** – etapa a doua a cercetărilor asupra fraudei, care urmează anchetei și

care se bazează pe fapte dovedite.

- (t) **Normă legală** – prevedere legală care restrânge libertatea în cercetarea științifică, cum ar fi legile de respectare a demnității umane, de protecție a animalelor, de folosire a drogurilor, a substanțelor chimice sau radioactive etc.
- (u) **Notificare** – comunicarea scrisă făcută unei persoane pentru care există o sesizare privind încălcarea normelor etice; notificarea se trimite persoanei în cauză înaintea procedurilor de anchetă sau investigație.
- (v) **Paternitate** – calitatea de autor al unui produs științific.
- (w) **Plagiat** – însușirea integrală sau parțială a textelor, ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute și prezentându-le drept creație personală (fie într-o lucrare scrisă, de tipul referatelor, articolelor, tezelor de licență, experiment etc. fie într-o prezentare orală); violarea proprietății intelectuale prin însușirea abuzivă de idei ale altuia (altora).
Constituie plagiat și:
- întrepătrunderea dintre fragmentele de texte însușite și munca proprie;
 - preluarea unui text fără referințe clare, cu modificarea unor expresii din text, și/sau inversarea unor paragrafe/ propoziții/ capitole;
 - omiterea marcajelor clare de citare în text și a menționării lucrării sursă (carte, articol, alt referat, resursă web etc.) în bibliografia finală.
- Nu constituie plagiat folosirea unor sintagme sau definiții scurte, considerate de către comunitatea de specialitate ca făcând parte din fondul de noțiuni de bază, comune, al unui domeniu sau al unei discipline. Cu toate acestea, având în vedere faptul că o atare apreciere presupune un grad de subiectivism, este recomandat ca autorii să își exercite discernământul în utilizarea unor asemenea sintagme sau definiții.
- (x) **Probitate intelectuală** – neacceptarea falsificării de rezultate științifice, neînsușirea de idei sau rezultate ale cercetării științifice, divulgarea conflictelor de interese etc., cu scopul de a nu induce în eroare comunitatea științifică și de a nu crea prejudicii societății.
- (y) **Produs științific** – produs industrial, agricol etc., publicație, brevet de invenție, program de calculator etc. obținut în urma activității de cercetare științifică.
- (z) **Proprietate intelectuală** – ansamblul de drepturi exclusive acordate creațiilor intelectuale; se prezintă sub două forme: dreptul de autor și proprietatea industrială.
- (1) Constituie obiect al dreptului de autor operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor, cum sunt:
- a) scrierile literare și publicistice, conferințele, predicile, pledoariile, prelegerile și orice alte opere scrise sau orale, precum și programele pentru calculator;
 - b) operele științifice, scrise sau orale, cum ar fi: comunicările, studiile, cursurile universitare, manualele școlare, proiectele și documentațiile științifice;
 - c) compozițiile muzicale cu sau fără text;
 - d) operele dramatice, dramatico-muzicale, operele coregrafice și pantomimele;
 - e) operele cinematografice, precum și orice alte opere audiovizuale;
 - f) operele fotografice, precum și orice alte opere exprimate printr-un procedeu analog fotografiei;
 - g) operele de arta grafică sau plastică, cum ar fi: operele de sculptură, pictura, gravura, litografie, arta monumentală, scenografie, tapiserie, ceramica, plastica sticlei și a metalului, desene, design, precum și alte opere de arta aplicată produselor destinate unei utilizări practice;

- h) operele de arhitectura, inclusiv planșele, machetele și lucrările grafice ce formează proiectele de arhitectura;
 - i) lucrările plastice, harțurile și desenele din domeniul topografiei, geografiei și științei în general.
- (2) Proprietatea industrială se referă la creațiile tehnice (invenții, modele de utilitate) și estetice (desene și modele industriale), la semnele distinctive asociate produselor (marcă, nume comercial, indicație geografică), cât și la protecția împotriva concurenței neloiale.
- (aa) **Responsabilitate** – atitudinea responsabilă a cercetătorilor individuali, a unităților și instituțiilor de cercetare - dezvoltare, precum și a publicațiilor științifice pentru păstrarea integrității în cercetare, dezvoltare și inovare.
 - (bb) **Sanctiune** – măsura punitivă aplicată persoanei fizice sau juridice, care nu respectă reglementările bune conduite în activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare.
 - (cc) **Standard științific** – normă sau ansamblu de norme care reglementează buna conduită în cercetarea științifică.
 - (dd) **Valoare științifică** – calitatea unui produs științific de a contribui la progresul cunoașterii.

III. VALORI ȘI PRINCIPII

III.1. PRINCIPII ETICE ALE COMUNITĂȚII UNIVERSITARE

Art.1. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași asigură protejarea și încurajarea personalului didactic, a personalului didactic auxiliar și a personalului administrativ în optimizarea activităților de predare, cercetare și ale celorlalte activități înscrise în fișa postului.

Art.2. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași își asumă autoritatea de instaurare și menținere a disciplinei și normalității în cazul încălcării normelor prezentului cod sau ale celor prevăzute de legile în vigoare.

Art.3. Relația Universitate - personal didactic - personal didactic auxiliar - personal administrativ - student presupune: schimbul liber de idei, corelarea procesului didactic cu planul propriu de învățământ elaborat de Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași, libertatea de exprimare, participarea în structurile universitare, proceduri corecte și transparente de evaluare și de promovare, acordarea de calificative profesionale obiective și dreptul individual de a solicita discutarea colectivă a oricărei probleme, conform unor proceduri corecte și transparente.

III.2. LIBERTATEA ACADEMICĂ

Art.4. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași asigură un spațiu liber de imixtiuni, presiuni și constrângeri politice, religioase și de putere economică, singurele constrângeri acceptate fiind cele de natură științifică, legală și etică. Membrii universității sunt protejați față de cenzură, manipulări, persecuții, în condițiile respectării standardelor științifice, a responsabilităților profesionale și a normelor legale și etice.

Art.5. (1) Orice membru al comunității universitare precum și al personalului administrativ trebuie să evite lezarea libertății celorlalți, pe baza respectului pentru diferențe. Sunt încurajate abordarea critică, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile politice sau de credințele religioase.

(2) Spațiul universitar este apolitic și laic. Convingerile politice și credințele religioase și orice alte categorii de convingeri sau credințe fac parte strict din sfera privată a membrilor comunității universitare și ai personalului administrativ. Acestea nu pot fi impuse altora, prin abuz de putere și autoritate.

(3) Membrii comunității universitare și ai personalului administrativ nu li îngrădește dreptul la activități politice sau religioase, ca persoane particulare, în afara spațiului universitar. Participarea la astfel de activități, în afara spațiului universitar, este o opțiune strict personală și nu angajează cu nimic și în nici un fel Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași sau vreo subdiviziune a acesteia.

Art.6. Obiectivitatea științifică este mai presus de orice presiuni rezultate din interese personale, de grup sau financiare.

Art.7. Libertatea academică este necondiționată, inclusiv în condițiile în care finanțarea anumitor activități provine din fonduri extrabugetare sau private.

Art.8. Libertatea academică nu poate fi îngrădită decât în condițiile legii. Se interzic manipularea, îndoctrinarea, educarea dogmatică în interiorul spațiului universitar și prin aceasta încălcarea dreptului studenților, a cadrelor didactice sau cercetătorilor, la libertate de gândire și la formarea științifică.

Art.9. Membrii comunității universitare au libertate în selectarea și discutarea subiectelor relevante, în examinarea critică a valorilor, normelor și practicilor sociale în spiritul onestității intelectuale și al responsabilității pentru producerea și diseminarea cunoașterii.

Art.10. Denaturarea conținutului științific al cursurilor, confecționarea rezultatelor cercetării în sensul dependenței de grupări politice, religioase, economice ș.a. se sancționează potrivit normelor legale în vigoare.

III.3. AUTONOMIA PERSONALĂ

Art.11. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași promovează un mediu propice exercitării autonomiei personale.

(1) Se asigură exercitarea dreptului de a concepe, modifica, extinde sau perfecționa programele de studiu și de cercetare în cadrul structurilor organizatorice specifice. Fiecărui membru al comunității universitare i se garantează dreptul de a lua și de a aplica decizii în privința propriei cariere academice și profesionale.

(2) Studenții pot lua și aplica decizii individual, în cunoștință de cauză, asupra alegerii programelor de studiu și cercetare, a traseelor de formare profesională, a oportunităților și a nivelului de excelență la care aspiră.

Art.12. Membrii personalului Universității Tehnice "Gheorghe Asachi" din Iași care au acces la documente și la informații trebuie să mențină caracterul confidențial și privat al unor astfel de informații și să protejeze persoanele care nu doresc ca aceste informații să devină publice.

Art.13. Personalul didactic, didactic auxiliar și administrativ are obligația să respecte confidențialitatea în problemele care țin de viața privată a studenților și nu va da informații decât cu autorizația decanatului sau rectoratului și numai când există motive îndreptățite, la solicitarea organelor abilitate. Această reglementare rămâne valabilă și în privința status-ului marital, a orientării sexuale sau a dizabilităților, a domiciliului, apartenenței politice, religioase etc. Se interzice încălcarea confidențialității.

III.4. DREPTATEA ȘI ECHITATEA

III.4.1. Principiul nediscriminării și egalității de șanse.

Art.14. (1) Membrii comunității universitare și ai personalului administrativ trebuie tratați drept, corect și echitabil, în spiritul respectării adevărului, legalității, moralității și al eliminării abuzului de putere.

(2) Realizarea valorilor morale de dreptate, corectitudine și echitate se realizează în mod deosebit prin:

- a) nediscriminare;
- b) egalitatea de șanse;
- c) prevenirea și eliminarea conflictelor de interese;
- d) prevenirea și combaterea corupției.

Art.15. (1) Membrii comunității universitare și ai personalului administrativ trebuie să promoveze nediscriminarea, competitivitatea și egalitatea de șanse privind accesul la studii, la angajare și la programe de studii, de cercetare, de perfecționare, de schimburi internaționale etc., pentru eliminarea conflictelor de interese, pentru prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție și de favoritism.

(2) În Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași este interzisă orice discriminare respectiv orice tratament inegal al vreunei persoane, care urmărește sau conduce la încălcarea/limitarea drepturilor sau favorizarea respectivei persoane pe baza rasei, sexului și orientării sexuale, a vârstei, dizabilității, naționalității, etniei, religiei, categoriei sociale, orientării politice stării materiale sau mediului de proveniență, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege.

(3) Tratamentul nediscriminatoriu acoperă toate domeniile de activitate universitare cu mențiune specială privind: admiterea și înmatricularea studenților, evaluarea echitabilă a studenților, angajarea și evaluarea personalului didactic, didactic-auxiliar și administrativ, desfășurarea concursurilor, promovarea profesională, promovarea în organisme sau funcții de conducere, accesul la drepturile oferite de Carta Universitară.

(4) Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași asigură egalitatea de șanse și de tratament pentru dezvoltarea personală a tuturor membrilor comunității universitare și ai personalului administrativ.

III.4.2. Principiul eliminării conflictelor de interese, incompatibilităților și corupției

Art.16. Membrii comunității universitare trebuie să evite și să elimine conflictele de interese și incompatibilitățile.

Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași evaluează situațiile de conflicte de interese și incompatibilități și ia măsurile necesare pentru eliminarea situațiilor care pot conduce la conflicte de interese și incompatibilități.

Art.17. (1) Un membru al comunității universitare sau al personalului administrativ este în conflict de interese dacă se află în una dintre următoarele situații:

- a) este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice, cu care are relații cu caracter patrimonial;
- b) este chemat să rezolve cereri să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice, care sunt soțul/soția, afini sau rude până la gradul al III-lea inclusiv.
- c) participă în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu alte cadre didactice, de cercetare sau didactice auxiliare, care au calitatea de soț, afin sau rudă până la gradul al III-lea inclusiv;

- d) interesele sale patrimoniale, ale soțului, afiniilor sau rudelor sale până la gradul al III-lea inclusiv pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției;
- e) desfășoară activități în cadrul unor comisii de doctorat, de masterat sau de licență, organizate de către alte universități, fără aprobarea Senatului universitar.
- f) ocupă funcții sau desfășoară activități de predare sau de cercetare la alte instituții de învățământ superior publice sau private, fără aprobarea Senatului universitar;
- g) desfășoară activități care presupun o conduită neconformă cu etica și deontologia profesională ori aduc prejudicii de imagine Universității, prin propagandă de destructurare instituțională, campanii de dezinformare în mass-media ori alte activități, care pot afecta realizarea misiunii instituției;
- h) deține o funcție de conducere la universitate și părți sociale sau acțiuni la societăți comerciale, ce realizează activități în domeniul educațional sau de formare continuă ori care a avut sau are contracte de orice tip cu universitatea;
- i) deține o funcție de conducere la universitate și funcția de președinte al unui partid politic, la nivel local sau național.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, orice membru al comunității universitare sau al personalului administrativ este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic, căruia îi este subordonat direct sau pe președintele organului colegial de conducere, despre abținerea sa.

(3) Conducerea universității este obligată să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcțiilor didactice, de cercetare și didactice auxiliare și pentru rezolvarea situațiilor prevăzute de alin.1, lit. a – f.

(4) Pentru situațiile prevăzute de alin.9, lit. g – i, Senatul universitar dispune, la propunerea rectorului, ieșirea din starea de conflict de interese prin destituirea din funcția de conducere sau, după caz, desfacerea contractului individual de muncă.

(5) În condițiile în care Senatul universitar este sesizat cu privire la o situație de conflict de interese a rectorului, acesta nu poate dispune destituirea din funcție ori desfacerea contractului de muncă, fără procedura prealabilă a referendumului, dacă modalitatea de desemnare a rectorului este cea prevăzută de art.209 alin. (1), lit b) din Legea educației naționale.

(6) Orice persoană poate sesiza, sub semnătură proprie, existența situațiilor de incompatibilitate și conflicte de interese. Sesizările anonime nu se iau în considerare.

(7) Persoanele care se află în una dintre situațiile de incompatibilitate sau conflict de interese au la dispoziție 30 zile pentru a ieși din această situație juridică, sub sancțiunea desfacerii contractului individual de muncă.

(8) Răspunderea publică pentru rezolvarea situațiilor de incompatibilitate și de conflicte de interese incumbă Senatului universitar, rectorului și tuturor persoanelor care ocupă funcții de conducere, în subordinea cărora se ivesc situații de incompatibilitate și de conflicte de interese.

(9) Încălcarea dispozițiilor referitoare la incompatibilitate și conflicte de interese atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.

Art.18. (1) Incompatibilitatea reprezintă interdicția de a exista raporturi ierarhice directe între personalul didactic, de cercetare sau auxiliar care ocupă o funcție de conducere și soții, afiniile sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv ai acestora. În conformitate cu prevederile legii, incompatibilitatea presupune și interdicții privind

exercitarea concomitentă a unor funcții și demnități.

(2) Gradele de rudenie sunt legături de sânge și se stabilesc după numărul de nașteri, astfel:

- a. Gr. I → părinte – fiu, fiică;
- b. Gr. II → persoana în cauză cu bunicii sau frații săi;
- c. Gr. III → persoana în cauză cu unchii sau nepoții.

(3) Afinii sunt definiți ca fiind rude prin alianță, astfel:

- a. Gr. I → persoana în cauză cu socrii;
- b. Gr. II → persoana în cauză cu bunicii sau frații soțului/ soției (cumnații);
- c. Gr. III → persoana în cauză cu unchii sau nepoții soțului/ soției.

(4) Incompatibilitățile la nivelul universității presupun, sub aspectul conducerii, controlului, autorității și evaluării, conform legii, următoarele:

- a) interzicerea ocupării de către soțul/ soția rectorului, afinii sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv ai acestuia a următoarelor funcții: prorector, director general administrativ, decan, prodecan, director de departament, membru în Consiliul de administrație al universității;
- b) interzicerea ocupării de către soțul/ soția prorectorului, afinii sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv ai acestuia a următoarelor funcții: director general administrativ, decan, prodecan, director de departament, membru în Consiliul de administrație al universității;
- c) interzicerea ocupării de către soțul/ soția directorului general administrativ, afinii sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv ai acestuia a următoarelor funcții: director, șef serviciu, șef birou, membru în Consiliul de administrație al universității;
- d) interzicerea ocupării de către soțul/ soția decanului, afinii sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv ai acestuia a funcției de prodecan, de director de departament ori a unui loc în consiliul facultății respective și în Consiliul de administrație al universității;
- e) interzicerea ocupării de către soțul/ soția prodecanului, afinii sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv ai acestuia a funcției de director de departament ori a unui loc în consiliul facultății;
- f) interzicerea ocupării de către soțul/ soția directorului de departament, afinii sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv ai acestuia, a unui post în departamentul respectiv.

(5) Cadrele didactice și/sau de cercetare titulare, care ocupă funcțiile de rector, prorector, director general administrativ, decan și director de departament și au soțul/ soția, afini sau rude până la gradul al III-lea, aflați pe o funcție aflată în subordonarea și coordonarea directă a acestor funcții, au la dispoziție 30 zile pentru ieșirea din incompatibilitate.

(6) Membrii comunității universitare și ai personalului administrativ, care dețin o funcție de conducere sau o calitate în cadrul unui organ colegial de conducere și este ales pentru exercitarea unui mandat pentru o altă funcție de conducere, are obligația ca în termen de 30 de zile de la ivirea incompatibilității să opteze pentru una dintre cele două funcții.

(7) Nu pot să facă parte din comunitatea universitară persoanele care, prin orice mijloace, aduc atingere prestigiului și bunei funcționări a universității, precum și persoanele care au avut calitatea de titulari ai universității și au fost excluși din această comunitate. Excluderea din comunitatea universitară se dispune prin hotărâre a Senatului.

Art.19. (1) Cadrele didactice și personalul didactic auxiliar pot desfășura activități în

alte instituții de învățământ numai cu înștiințarea universității. Această prevedere se referă și la contracte individuale sau colective de cercetare încheiate cu terțe persoane sau instituții.

(2) Folosirea ca bază de învățământ a entităților și organizațiilor private aparținând membrilor comunității academice este permisă numai cu avizul Senatului Universității Tehnice "Gheorghe Asachi" din Iași.

Art.20. Membrii comunității universitare și ai personalului administrativ au obligația morală de a aduce la cunoștința conducerii universității orice caz, act sau fenomen de corupție individuală sau instituționalizată legat de activitatea din Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași.

Art.21. Se consideră forme grave de **corupție** și se interzic următoarele practici:

- a) primirea de mită și/sau darea de mită, inclusiv tentativele de primire și/sau dare de mită;
- b) traficul examenelor de orice fel (admitere, finalizarea studiilor, examene la discipline, doctorat etc.), a evaluărilor la concursurile pentru ocuparea posturilor ori pentru promovare;
- c) traficul de influență pe cale ierarhică, colegială sau prin asociați, prieteni sau rude;
- d) primirea de foloase necuvenite sau solicitarea de către membrii personalului universitar de bani sau cadouri precum și tentativa de mituire sau mituirea acestora precum și co-interesarea sub orice alte forme;
- e) adunarea de fonduri de la studenți pentru cadouri sau pentru mese de protocol oferite cadrelor didactice care participă la examenele de finalizare a studiilor, la evaluarea lucrărilor de diplomă, a disertațiilor, referatelor în cadrul pregătirii doctoratului etc;
- f) solicitarea unor servicii personale, de orice tip, de la persoane care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare, precum și oferirea unor astfel de servicii în schimbul bunăvoinței;
- g) favoritismul în procesul de evaluare, angajare sau promovare, de împărțire a sarcinilor didactice ori administrative. Favoritismul nu trebuie confundat cu preferința pe baze de competențe demonstrate (cazul de angajare pe motive de competențe deosebite sau de excelență profesională recunoscute de comunitatea specialiștilor în domeniu);
- h) oferirea de bani, cadouri sau servicii membrilor personalului universitar pentru furnizarea serviciilor deja prevăzute în fișa postului, precum și pentru influențarea procesului de evaluare, angajare sau promovare.

Art.22. Se interzice oricărui angajat al Universității Tehnice "Gheorghe Asachi" din Iași precum și oricărei alte persoane aflată în relație cu Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași să administreze, să folosească sau să exploateze în interes propriu sau în interesul altei persoane fizice sau juridice baza materială sau de date a universității.

III.5. MERITUL

Art.23. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași asigură recunoașterea, cultivarea și recompensarea meritelor personale și colective, care conduc la împlinirea menirii sale instituționale.

Art.24. Singura ierarhizare calitativă acceptabilă în Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" Iași este cea a meritului.

Art.25. Pentru studenți, meritul se stabilește pe baza criteriilor de evaluare a performanțelor la cursuri, seminarii, proiecte și laboratoare, la concursuri profesionale, la

conferințe științifice, la expoziții, la examene de finalizare a studiilor, în implicarea în acțiuni civice etc.

Art.26. Pentru cadre didactice și pentru cercetători, meritul se stabilește după implicarea în dezvoltarea cunoașterii și în democratizarea societății, prestigiul adus instituției și specialității în care lucrează, calitatea și impactul publicațiilor, calitatea și actualitatea cursurilor și aplicațiilor (seminarii, proiecte, lucrări practice / de laborator), a activității de îndrumare a studenților, calitatea publicațiilor științifice, câștigarea de granturi de dezvoltare și cercetare individuală și instituțională, implicarea în dezvoltarea facultății, evaluarea colegială și cea făcută de către studenți, rezolvarea problemelor studenților, atitudinea față de progresul personal etc.

Art.27. Pentru personalul didactic auxiliar și personalul administrativ, meritul se stabilește în funcție de gradul, complexitatea și calitatea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu rezultate din fișa postului.

Art.28. Pentru membrii structurilor de conducere, criteriile se referă mai ales la asigurarea condițiilor pentru îndeplinirea misiunii universității la parametri cât mai înalți, managementul eficient al resurselor, crearea și menținerea standardelor profesionale și morale ridicate în instituție, aplicarea cu rigurozitate a reglementărilor legale, instituționale și a normelor etice, evaluarea făcută de către reprezentanții studenților, subordonați, conducerea de la nivel superior etc.

III.6. PROFESIONALISMUL

Art.29. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași se angajează să cultive un mediu propice pentru educație, cercetare și competitivitate. În acest scop dezvoltă curricula academică la standarde înalte, capabilă să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea specialiștilor competitivi și la creșterea prestigiului în educație și cercetare științifică. Se încurajează și se recompensează orientarea spre calitatea științifică, pedagogică, în mod deosebit spre excelență, a cadrelor didactice, a cercetătorilor, a studenților și a curriculei de studii și a programului de cercetare științifică. Se promovează spiritul de inițiativă, curiozitatea științifică, eficiența și excelența profesională, dar și cea la nivel managerial și administrativ. Membrii comunității universitare acționează împotriva imposturii, amatorismului, superficialității, dezinteresului și plafonării. Se apreciază originalitatea și calitatea producțiilor intelectuale.

Art.30. Profesionalismul este caracterizat prin:

- experiență și exigență în exercitarea profesiei;
- dedicarea față de activitatea didactică și cercetare;
- capacitatea de autoreglare; ridicarea standardelor profesionale;
- solidaritatea colegială a membrilor corpului didactic al universității;
- credința în autonomia deciziilor profesionale și a exercitării profesiei;
- identificarea cu specialitatea și cu cei din același domeniu (cariera academică și/sau de cercetare devine un element al identității personale);
- obligația morală de a lucra în serviciul studenților, evitând arbitrarul și tratamentul preferențial nejustificat.

Încălcarea cerințelor în aplicarea principiului profesionalismului denaturează fenomenul cunoașterii, afectează formarea studenților în spiritul acestui tip de valori, lezează comunitatea științifică și scade prestigiul profesiei universitare.

III.7. ONESTITATEA ACADEMICĂ ȘI CORECTITUDINEA INTELLECTUALĂ

Art.31. (1) Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași promovează onestitatea și corectitudinea intelectuală și apără dreptul de proprietate intelectuală.

(2) Onestitatea constă în respectarea drepturilor fundamentale ale omului prin

aplicarea totalității regulilor moralei în toate activitățile și relațiile interumane, atât în evaluarea valorizantă a faptelor proprii cât și a celor ale semenilor.

Membrii comunității universitare și ai personalului administrativ au obligația să se comporte, în orice împrejurări, în mod onest în toate activitățile și relațiile interumane.

(3) Onestitatea academică și corectitudinea intelectuală constau în aplicarea totalității regulilor moralei în toate activitățile intelectuale și în relațiile interumane conexe și se manifestă prin respectarea dreptului la educație și instruire, la libertatea cercetării științifice și dezvoltării cunoașterii, la evaluarea corectă a performanțelor și recunoașterea meritului, precum și, esențialmente, prin respectarea proprietății intelectuale.

(4) Membrii comunității universitare și ai personalului administrativ au obligația să manifeste onestitate academică și corectitudine intelectuală în toate activitățile și relațiile interumane din sfera academică și intelectuală, și să respecte dreptul de proprietate intelectuală.

Art.32. Toți cei care au participat, în mod original, în diferite stadii ale educației și cercetării științifice ale căror rezultate devin publice, trebuie menționați în calitate de contributory, în spiritul onestității academice, al recunoașterii și al recunoștinței.

În situația în care dreptul de proprietate este generator de beneficii, acestea trebuie distribuite în mod echitabil tuturor celor care au participat la generarea respectivelor.

III.7.1. Principiul eliminării fraudelor intelectuale/ plagiatului

Art.33. Este interzisă orice formă de fraudă intelectuală, care se sancționează conform uzanțelor și practicii în domeniu în concordanță cu legislația în vigoare.

Art.34. (1) Se sancționează:

- a) plagierea lucrărilor de diplomă/ licență, disertațiilor de masterat sau tezelor de doctorat, a cărților și lucrărilor științifice etc.
O acuzație de plagiat, pentru a fi validă, trebuie să fie însoțită de dovada clară a plagierii, prin indicarea textelor, ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor din care s-a plagiat. Dacă materialul prezentat drept contribuție proprie sau un fragment din acesta este identificat în rețeaua internet, acest lucru este suficient pentru a fundamenta o acuzație de plagiat.
- b) fraudarea prin orice mijloace a oricărui tip de evaluare și examinare;
- c) utilizarea unor date improvizate într-o cercetare sau într-un experiment, modificarea intenționată a datelor unui experiment sau ale unei cercetări, citarea unor articole inventate etc.

(2) Autorii lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat precum și îndrumătorii acestora răspund pentru denaturarea intenționată a conținutului științific al acestor lucrări, în condițiile art.60 al.(3).

(3) Autorii lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat precum și îndrumătorii acestora răspund pentru texte plagiare incluse în aceste lucrări și/ sau comercializate celor interesați în elaborarea acestor lucrări, în condițiile art.60.

(4) Autorii lucrărilor științifice și/ sau didactice răspund pentru calitatea științifică, exactitatea datelor și originalitatea conținuturilor, în condițiile legii.

Art.35. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași sprijină activitatea de reprezentare didactică și științifică națională și internațională a tuturor membrilor săi. Comunicarea cunoștințelor profesionale prin schimburi academice este încurajată, dacă acest lucru nu încalcă dreptul studenților de a beneficia de activități didactice de calitate.

III.8. TRANSPARENȚA

Art.36. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă și corectă. Prin aceasta este facilitată egalitatea de șanse în competiție și asigurarea accesului echitabil la resursele universității.

Sunt interzise ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii comunității universitare și publicul larg.

Art.37. Condițiile de înscriere la concursurile pentru ocuparea posturilor didactice și administrative și standardele minimale pentru ocuparea acestor posturi trebuie precizate cu rigurozitate și claritate, fiind respectate prevederile legale și fiind asigurată publicitatea acestora.

Este interzis ca examenele sau interviurile din cadrul concursurilor să conțină întrebări privind relațiile personale și viața privată a candidaților, statutul civil sau istoriile personale.

Art.38. Studenții și ceilalți beneficiari ai procesului formativ au dreptul la informații clare despre criteriile de evaluare la examene, colocvii, chiar de la începutul procesului didactic, precum și la explicații privind calificativele obținute sau respectarea normelor de repartizare a studenților în cămine.

În oricare din formele de examinare/evaluare a studenților este interzis să se adreseze întrebări privind relațiile personale și viața privată, statutul civil sau istoriile personale.

Art.39. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași asigură realizarea transparenței prin publicarea informațiilor de interes public, inclusiv a celor evocate în Art. 37 și Art. 38 care trebuie să fie publicate și pe paginile web ale universității/ facultății.

III.9. RESPONSABILITATEA PERSONALĂ, PROFESIONALĂ ȘI SOCIALĂ

Art.40. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași își încurajează membrii să se distingă prin activitate susținută și implicare în problemele profesionale și publice, prin colegialitate și responsabilitate. Programele și activitățile universitare trebuie orientate către nevoile societății. Responsabilitatea se manifestă față de studenți, față de subordonați, față de angajați, și față de comunitatea mai largă locală, regională, națională și internațională.

Art.41. Atunci când membrii săi reprezintă public Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași, ei trebuie să respecte standardele etice și profesionale. Sunt interzise dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și persoanelor din universitate de către membrii propriei comunități universitare sau ai propriului personal administrativ.

Art.42. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași garantează drepturile membrilor comunității universitare.

Sunt descurajate și considerate indezirabile comportamentele care denotă invidie, cinism, vanitate, lipsă de amabilitate, dezinteres, precum și indiferența sistematică față de cererile studenților, ale cadrelor didactice, ale personalului didactic auxiliar și ale personalului administrativ.

Art.43. Principiul responsabilității personale și profesionale impune evitarea comportamentelor care afectează negativ membrii comunității academice și, totodată, promovează un comportament respectuos în scopul menținerii unui climat adecvat mediului academic. Persoanele cu funcții de conducere au datoria de a crea condițiile necesare dezvoltării profesionale a celor din subordine.

Atitudinile critice, dezacordul față de valorile sau acțiunile unei persoane sau ale unui grup, sunt acceptate și încurajate în scopul progresului în înțelegere, cunoaștere și dezvoltare numai dacă nu sunt încălcate standardele științifice, pedagogice, etice sau legale.

III.10. RESPECTUL ȘI TOLERANȚA

Art.44. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași promovează respectul demnității fiecărui membru, într-un climat lipsit de hărțuire, exploatare, umilire, atitudini disprețuitoare, amenințare sau intimidare. Universitatea aderă la valoarea toleranței față de diferențele dintre oameni, dintre opinii, credințe și preferințe intelectuale.

Art.45. În cursul activităților desfășurate în spațiul Universității Tehnice "Gheorghe Asachi" din Iași sunt acceptate și încurajate atitudinile critice sau de dezacord față de acțiunile unei persoane sau ale unui grup de persoane, atitudini care, în respectul eticii universitare, nu trebuie să fie însoțite de comportamente agresive sau insultătoare.

Art.46. Este interzisă orice formă de hărțuire.

Hărțuirea reprezintă comportamentul degradant, intimidant sau umilitor care urmărește sau conduce la afectarea gravă a capacității unei persoane de a-și desfășura în mod firesc activitățile profesionale și de studiu, sau de a-și exercita drepturile. Hărțuirea constă, de regulă, într-un comportament repetat (amenințări fizice și verbale, critici umilitoare, avansuri sexuale etc.), dar poate consta și din acte singulare, atunci când acestea au o natură agresivă (de obicei de natură fizică). Hărțuirea în forme precum: misoginismul, sexismul, rasismul, șovinismul, xenofobia, hărțuirea în privința convingerilor religioase sau politice este incompatibilă cu politica privind egalitatea de șanse.

Hărțuirea poate fi îndreptată împotriva unei persoane anume sau poate consta în acte care creează un mediu academic ostil, conducând la afectarea gravă a capacității membrilor unui grup (femei, minoritari etnici, rasiali sau religioși, persoane cu dizabilități etc.) de a-și desfășura activitățile academice sau de a-și exercita drepturile individuale.

Hărțuirea și denigrarea exercitate de către persoane cu funcții ierarhic superioare victimei, hărțuirea și denigrarea exercitate de profesori asupra studenților, sau de evaluatori asupra persoanelor evaluate sau bazată pe abuzul de putere constituie o circumstanță agravantă.

III.11. BUNĂVOINȚA ȘI GRIJA

Art.47. Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași încurajează ca dezirabile actele de bunăvoință și grija față de membrii comunității academice și față de orice persoane sau grupuri aflate în nevoie. Bunăvoința și grija nu trebuie să submineze imparțialitatea în evaluare și nu pot să fie folosite ca pretext pentru părtiniri. Bunăvoința și grija au un rol major în formarea unui mediu propice dezvoltării personale și profesionale.

IV. RELAȚII SPECIFICE ȘI COMPORTAMENTE

IV.1. CADRE DIDACTICE

Art.48. Integritatea relației profesor - student este fundamentul misiunii educaționale a Universității Tehnice "Gheorghe Asachi" Iași.

Art.49. Cadrele didactice trebuie să aibă un comportament respectuos în relațiile cu studenții și să-și asume rolul de formatori intelectuali și consilieri. Cadrele didactice trebuie să facă eforturi susținute pentru cultivarea unui comportament academic, să asigure evaluarea corectă a studenților, în raport cu adevăratele merite ale acestora.

IV.1.1. Tipuri de comportament inacceptabil în relația cadru didactic - student

Art.50. Este inacceptabilă neîndeplinirea obligațiilor didactice, care poate include:

- refuzul arbitrar de a avea o conduită profesională didactică adecvată;
- digresiuni în domenii tematice fără legătură cu programul de studii universitare;
- încălcarea regulilor de comportament civilizate la cursuri, în restul programului și/sau nerespectarea programării studenților la diferite activități;
- evaluarea studenților prin alte criterii decât cele de performanță;
- întârzieri nejustificate în evaluarea studenților și în comunicarea rezultatelor.

Art.51. Este interzisă discriminarea, incluzând hărțuirea vreunui student pe motive politice sau pe motive de rasă, religie, sex, orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale.

Art.52. Este inacceptabil uzul poziției sau abuzul de putere al cadrului didactic pentru a influența raționamentele sau conștiința vreunui student din motive arbitrare sau personale.

IV.1.2. Tipuri de comportament în relațiile colegiale ale cadrelor didactice

Art.53. Cadrele didactice au obligații care derivă din apartenența la comunitatea universitară. Membrii comunității universitare trebuie să se respecte și să apere libertatea academică a colegilor, fără discriminări. În acest spirit, trebuie să fie obiectivi în aprecierea profesională a colegilor și să accepte criticile justificate.

Se interzice:

- efectuarea evaluărilor competenței profesionale a vreunor colegi prin alte criterii decât performanța profesională, meritul, rezultatele profesionale etc.;
- orice discriminare (rasă, sex, religie, origine etnică și națională etc.);
- încălcarea unor reguli de confidențialitate în relațiile cu colegii;
- denigrarea colegilor, studenților și a comunității academice din universitate.

IV.1.3. Comportamentul cadrelor didactice în cadrul comunității sociale

Art.54. Cadrele didactice au aceleași drepturi și obligații ca și toți ceilalți cetățeni. Ele sunt libere să-și exprime opiniile și să participe la acțiunile politice ale colectivității, în calitate de persoane private.

Se interzice:

- prezentarea intenționată a opiniilor personale drept puncte de vedere ale Universității Tehnice "Gheorghe Asachi" Iași;
- refuzul de a participa la acțiuni umanitare necesare în situații excepționale (calamități naturale sau tehnologice, conflicte armate), precum și temporizarea sau obstrucționarea lor.

IV.2. STUDENȚI ȘI ALȚI BENEFICIARI AI PROCESULUI DIDACTIC

Art.55. Studenții, cercetătorii, doctoranzii, cursanții au obligația de a folosi spațiile de învățământ, sociale și de recreare cu maximum de eficiență. Se sancționează prejudiciul produs cu rea intenție în cursul activității de cercetare sau al activității didactice.

Art.56. Sunt interzise în incinta spațiilor de învățământ, căminelor, birourilor:

- distrugerea sau incendierea vreunor bunuri, efectuarea unor lucrări fără autorizații sau oricăror altor modificări ale clădirilor, instalațiilor, utilajelor, aparatelor de laborator;
- consumul de substanțe psihotrope sau de alcool;
- organizarea jocurilor de noroc sau/și a pariurilor;
- distribuirea de materiale cu caracter obscen;

- prozelitismul politic, ideologic și religios.

Art.57. În cadrul activității didactice, persoanelor menționate la punctul III.2 le sunt interzise:

- copiatul sub orice formă sau favorizarea acestuia;
- uzul telefoanelor mobile și a oricăror mijloace electronice în scopul fraudării evaluărilor de orice fel (examene, colocvii etc.);
- folosirea internet-ului în alte scopuri decât cele legate de activitățile didactice, activitățile de cercetare sau alte activități conform misiunii universității;
- falsificarea, copierea sau alterarea rezultatelor cercetării științifice;
- solicitarea de recomandări, adeverințe, atestate care nu reflectă situații reale;
- confecționarea de sau recurgerea la acte medicale sau la situații de urgență nereale, în vederea justificării absenței de la evaluări de orice fel (examene, colocvii etc.) sau a extinderii sau amânării perioadei de evaluare;
- furtul și/sau distrugerea materialelor academice: cărți, note de curs și/sau suportul electronic ce reproduce materialul didactic ș.a.;
- comportamentul inadecvat și atitudinile neconforme cu regulile de conduită civilizată în spațiul universitar.

V. RESPONSABILITĂȚI

Art.58. Conducerea universității trebuie să asigure structura organizatorică și condițiile care să permită respectarea principiilor și standardelor bunei conduite în activitatea didactică, cercetarea științifică, precum și buna funcționare a comisiei de etică.

Art.59. Unitățile și instituțiile de cercetare – dezvoltare din cadrul universității, precum și cercetătorii științifici înșiși poartă responsabilitatea pentru respectarea normelor și valorilor etice în cercetare – dezvoltare.

Art.60. (1) Autorii aceluiași produs științific sunt solidar responsabili, și, după caz, individual, pentru corectitudinea lui. Calitatea de autor onorific nu este acceptată. Calitatea de autor al unui produs științific se obține ca urmare a contribuției semnificative la elaborarea aceluși produs. Includerea autorilor cu contribuție semnificativă este obligatorie. Oricare dintre autorii de fapt ai produsului științific are dreptul să participe la decizia de publicare/ valorificare a unei contribuții colective. În cazul în care în produsul științific se delimitează și precizează contribuția fiecărui autor, autorii au răspundere individuală.

(2) Includerea ca autor a unei persoane care nu are expertiza științifică în domeniul abordat și nu poate face dovada unei contribuții semnificative la elaborarea unui produs științific se consideră fraudă, iar toți ceilalți autori sunt solidar responsabili.

Art.61. Unitățile și instituțiile de cercetare – dezvoltare precum și cercetătorii științifici înșiși au datoria de a sesiza instituțiile statului atunci când constată că rezultatele cercetării științifice au un efect negativ asupra societății.

Art.62. Responsabilitatea pentru utilizarea corectă a fondurilor de cercetare revine universității și unităților/ colectivelor/ centrelor sale de cercetare – dezvoltare.

VI. ORGANIZAREA ȘI ATRIBUȚIILE COMISIEI DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Art.63. Pentru aplicarea prevederilor prezentului Cod se constituie Comisia de etică universitară care funcționează la nivelul Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași.

Art.64. (1) Structura și componența Comisiei de etică universitară este propusă de consiliul de administrație, avizată de Senatul universitar și aprobată de rector.

(2) Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiu profesional și autoritate morală,

membri ai comunității universitare. Nu pot fi membri ai comisiei de etică universitară persoanele care ocupă vreuna din funcțiile de rector, prorector, decan, prodecan, director administrativ, director de departament sau de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare, microproducție.

Art.65. Comisia de etică universitară are următoarele atribuții:

- a) analizează și soluționează abaterile de la etica universitară, pe baza sesizărilor sau prin autosesizare, conform Codului de etică și deontologie profesională universitară și Regulamentului propriu;
- b) realizează un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare, care se prezintă rectorului, Senatului universitar și constituie un document public;
- c) contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară, care se propune Senatului universitar pentru adoptare și includere în Carta universitară;
- d) atribuțiile stabilite de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- e) verifică și constată eventualele situații de incompatibilități prevăzute la Art. 16 alin. (3), apărute după numirea în funcție a tuturor membrilor structurilor de conducere și tuturor funcțiilor de conducere ale Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași și notifică cazurile de incompatibilitate constatate, Senatului universitar, rectorului și celor aflați în situația de conflict de interese;
- f) pentru analiza unor probleme presupunând expertiză de specialitate, Comisia poate apela la 3 – 5 experți de specialitate; aceștia sunt propuși de Comisie și aprobați de Consiliul de administrație.
- g) alte atribuții prevăzute de Legea nr.1 /2011 sau stabilite conform Cartei universitare.

Art.66. Comisia de etică universitară funcționează pe baza unui regulament propriu.

Comisia de etică universitară contribuie la elaborarea Regulamentului Comisiei de etică universitară, care se propune Senatului universitar pentru aprobare.

Art.67. Hotărârile Comisiei de etică universitară sunt avizate de consilierul juridic al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea Comisiei de etică universitară îi revine Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași.

Art.68. (1) Orice persoană, din universitate sau din afara universității, poate sesiza Comisia de etică universitară abateri săvârșite de membri ai comunității universitare.

(2) Comisia de etică universitară păstrează confidențială identitatea autorului sesizării.

Art.69. În urma unei sesizări, Comisia de etică universitară demarează procedurile stabilite de Regulamentul Comisiei de etică universitară. Comisia răspunde autorului sesizării în termen de 30 de zile de la primirea sesizării și îi comunică acestuia rezultatul procedurilor, după încheierea acestora.

VII. SANCTIUNI REFERITOARE LA ÎNCĂLCAREA ETICII UNIVERSITARE ȘI A BUNEI CONDUITE ÎN CERCETARE

Art.70. Sancțiunile pe care le poate stabili Comisia de universitară pentru încălcarea eticii universitare sau pentru abateri de la prevederile Codului de etică și deontologie profesională universitară ale personalului didactic și de cercetare și personalului didactic și de cercetare auxiliar sunt următoarele:

- a) avertisment scris;

- b) diminuarea salariului de bază, cumulată, când este cazul cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;
- c) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ca membru în comisii de doctorat, de masterat sau de licență;
- d) destituirea din funcția de conducere din învățământ;
- e) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Art.71. Sancțiunile pe care le poate stabili Comisia de etică universitară pentru abateri de la prevederile Codului de etică și deontologie profesională universitară ale studenților și studenților-doctoranzi sunt următoarele:

- a) avertisment scris;
- b) exmatricularea;
- c) alte sancțiuni prevăzute de Regulamentul privind activitatea profesională a studenților, care face parte din Carta universitară.

Art.72. Sancțiunile pe care le poate stabili Comisia de etică universitară pentru încălcarea eticii universitare sau pentru abateri de la prevederile Codului de etică și deontologie profesională universitară ale personalului administrativ sunt următoarele:

- a) avertismentul scris;
- b) retrogradarea din funcție, cu acordarea salariului corespunzător funcției în care s-a dispus retrogradarea, pentru o durată ce nu poate depăși 60 de zile;
- c) reducerea salariului de bază pe o durată de 1-3 luni cu 5-10%;
- d) reducerea salariului de bază și/sau, după caz, și a indemnizației de conducere pe o perioadă de 1-3 luni cu 5-10%;
- e) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

Art.73 În cazul abaterilor de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, comisia de etică universitară stabilește, una ori mai multe dintre următoarele sancțiuni:

- a) avertisment scris;
- b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;
- c) diminuarea salariului de bază, cumulată, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;
- d) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între 1 an și 10 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control sau ca membru în comisii de concurs;
- e) destituirea din funcția de conducere din instituția de cercetare-dezvoltare;
- f) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Art.74. Sancțiunile stabilite de Comisia de etică și deontologie universitară sunt puse în aplicare de către decan sau rector, după caz, în termen de 30 de zile de la stabilirea sancțiunilor prin emiterea unei decizii în acest sens.

Art.75. Împotriva deciziilor emise în condițiile art.74, persoanele sancționate disciplinar se pot adresa instanțelor judecătorești pe calea contenciosului administrativ.